

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Щриховане и шлифоване

ТЕМА №21

Съдържание

Тема 21: Щриховане и шлифоване

- Щриховане (dithering)
- Шлифоване (antialiasing)

Щриховане

Етимология

Щрих

- От немски strich – линия, черта

Най-често

- Къса и тънка чертичка

Още по-най-често

- В съседство с други подобни линии

На английски е официалният термин

- На английски *dithering* – треперя, колебая

На български

- Често се превежда като „разпространяване на грешката“, но това въщност е само един от класовете алгоритми за щриховане

Основна цел

- Представяне на различен интензитет на елементи от изображение чрез щрихи
- Щрихите са с фиксиран цвят и интензитет

Цветът се постига чрез

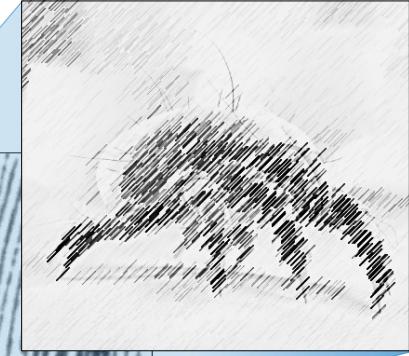
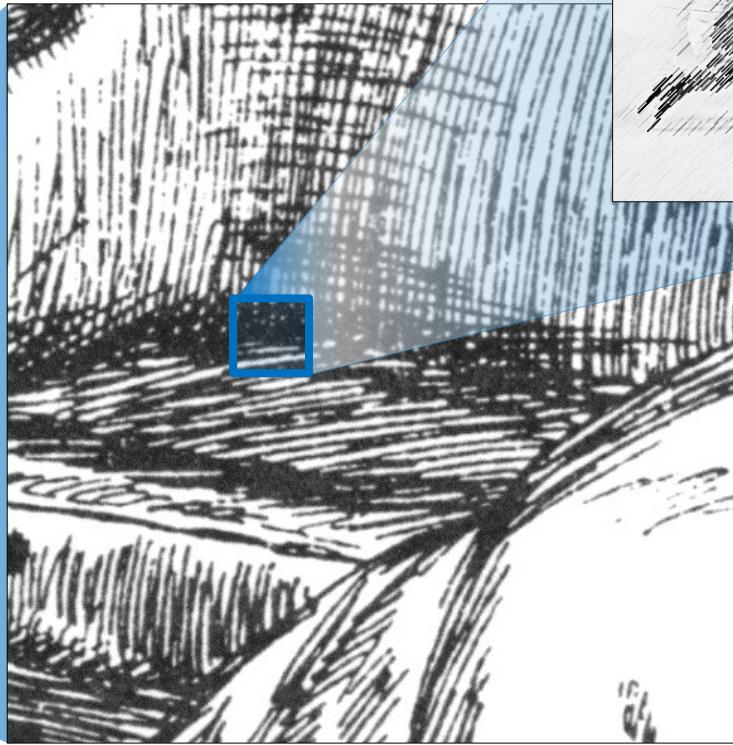
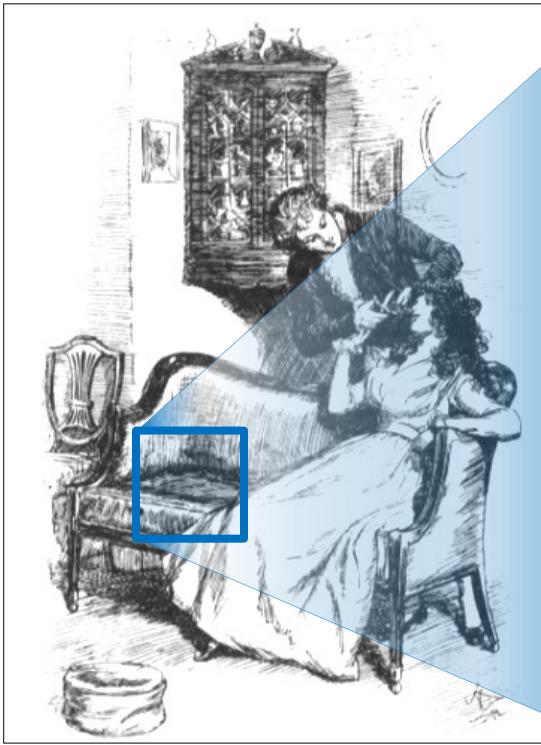
- Промяна на дебелината на щрихите
- Промяна на гъстотата на щрихите

Използване

В изкуството

- Полутонове с едно и също мастило
- Относително рядко в картини
- Много по-често при илюстрации в книги поради техническо недостъпен полутонов и цветен печат
- Днес – за имитация на старинен стил

Пример с илюстрация

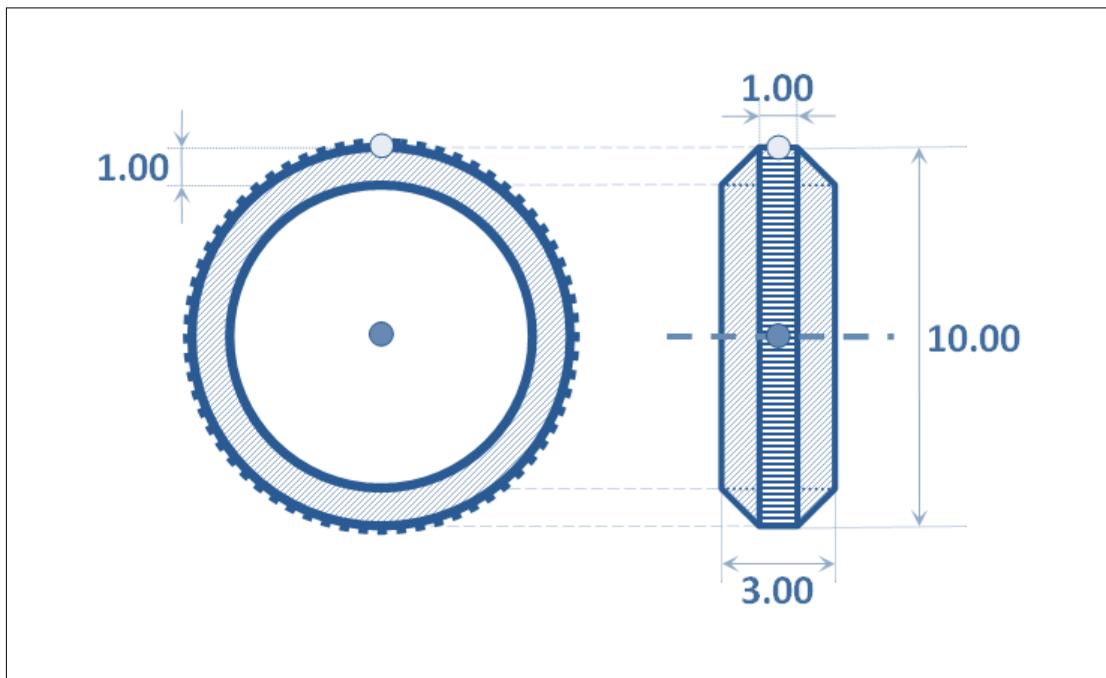

Илюстрация на Хю Томсън „Той изряза дълга къдрица от косата ѝ“
от книгата на Джейн Остен „Чувство и чувствителност“

Пример с банкнота US\$100

Пример с чертеж

Щриховането в КГ

- Конвертиране на полуточкови изображения в черно-бели
- Различната степен на интензитет от черно до бяло се представя чрез комбинации само от черно и бяло
- Щриховането е чрез пиксели, а не чрез щрихи (изключение са някои филтри)

Щриховане се прилага

- При представяне на пълноцветни изображения чрез краен, често малък брой цветове
- Подходящо при конвертиране до GIF, PNG8 или до изображения с фиксиращи палитри

Брой цветове

Най-масовите изображения

- Имат 24-битови цветове: по 8 бита за червена, зелена и синя компоненти на цвета на всеки пиксел
- Това е почти 17 milиона цвята

При намаляване на броя на цветовете

- Трябва да се жертват някои цветове
- Кои и как – това се решава с dithering

Пример

17 миллиона цвята

64 цвята

8 цвята

3 цвята

Щриховане с два цвята

Щриховане с черно и бяло

- Кои точно пиксели да са бели и кои не
- Максимална привлекателност

Решения

- С граница на интензитета
- С готови шаблони
- С интензитетен шум
- С разпространение на грешката

Граница на интензитета

Алгоритъм

- Определя се степен на интензитета
- Всички по-тъмни пиксели стават черни
- Всички по-светли стават бели

Особености

- На английски се казва thresholding
- Много бърз алгоритъм, но с загуба на детайли

Пример

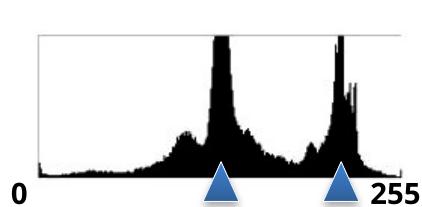
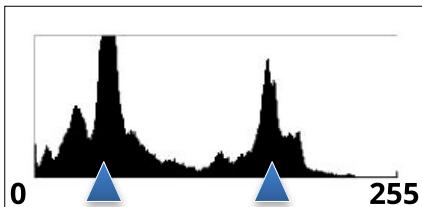
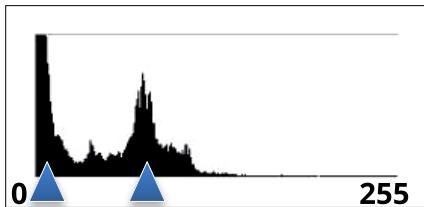
Намиране на границата с наивен метод

- Абсолютната среда (интензитет 127.5)

Чрез хистограма

- Разглежда се броят пиксели от всеки интензитет:
 $n_0, n_1, \dots n_{255}$
- Границата е „център на масата“
- Двета цвята на щриха може да не са бял и черен

Хистограмма

Щриховане с шаблони

Набор от шаблони 2×2 , 3×3 , ...

- Фиксира се разпределение на бели и черни пиксели
- На всеки шаблон отговаря диапазон от интензитета

Алгоритъм

- Изображението се разбива на части
- Всяка част се подменя с шаблон

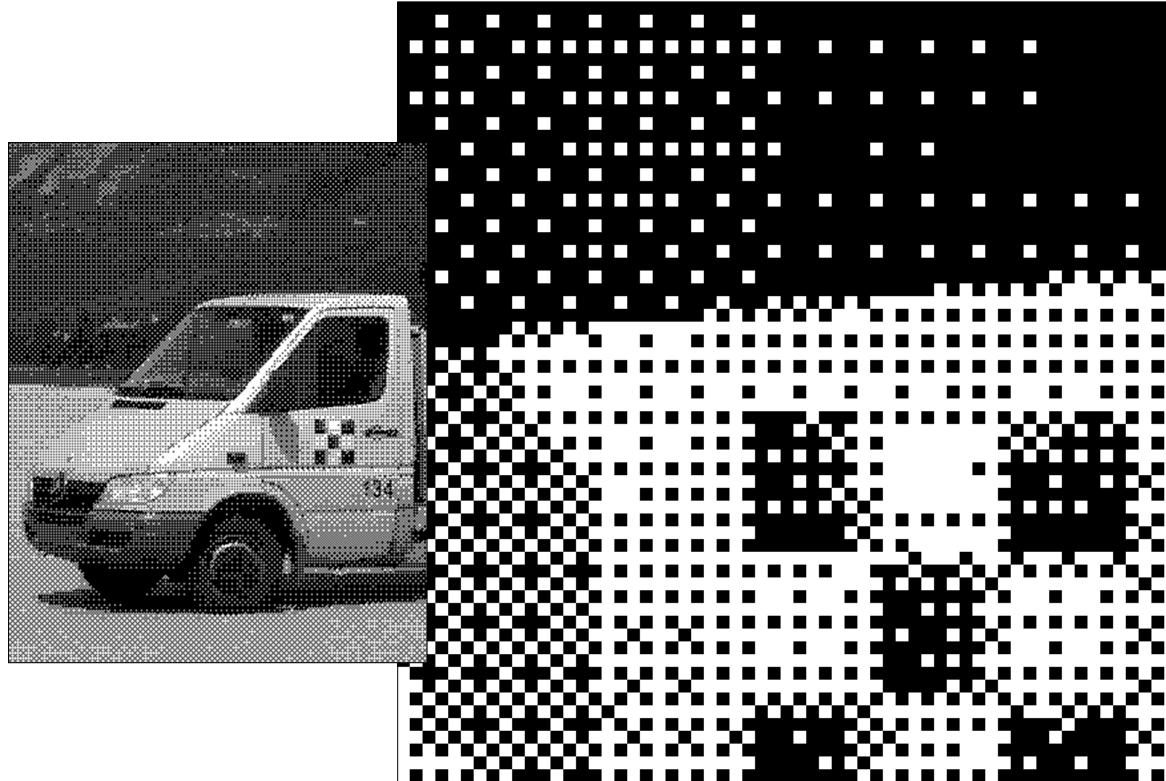
Предимства

- Придава по-точно интензитета
- Показва по-добре детайлите
- Относително бърз алгоритъм

Недостатъци

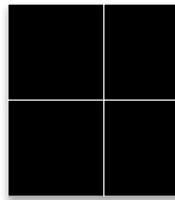
- Шаблоните придават неестественост, породена от специфичната им подредба

Пример

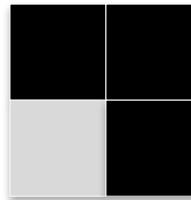

Примерен комплект шаблони 2×2

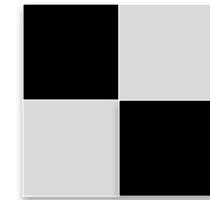
- Пет шаблона

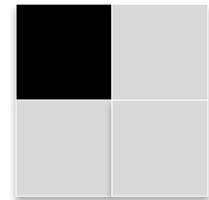
0-50
(0%)

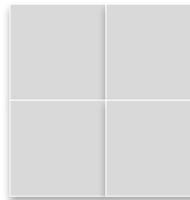
51-101
(25%)

102-152
(50%)

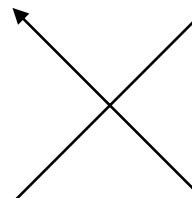
153-203
(75%)

204-255
(100%)

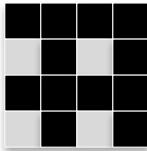
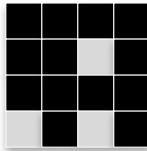
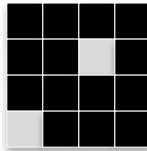
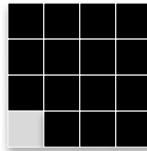
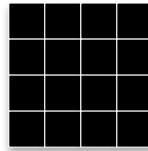
- Матрична дефиниция
(т.е. ред на запълване)

$$\begin{pmatrix} 4 & 2 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}$$

Примерен комплект шаблони 4x4

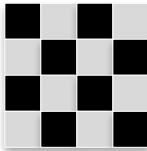
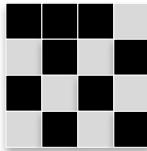
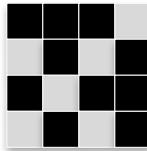
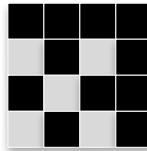
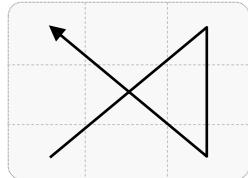
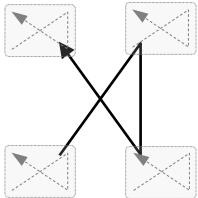
0-14
(0%)

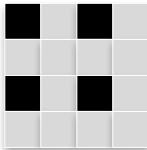
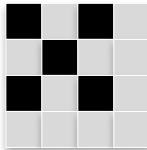
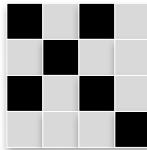
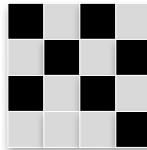
60-74
(25%)

На кого 2 точки?

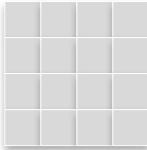
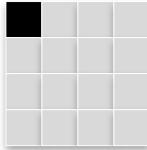
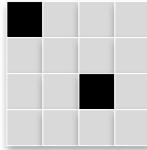
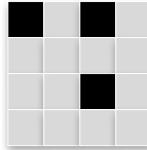
16	8	14	6
4	12	2	10
13	5	15	7
1	9	3	22

121-136
(50%)

181-195
(75%)

240-255
(100%)

Интензитетен шум

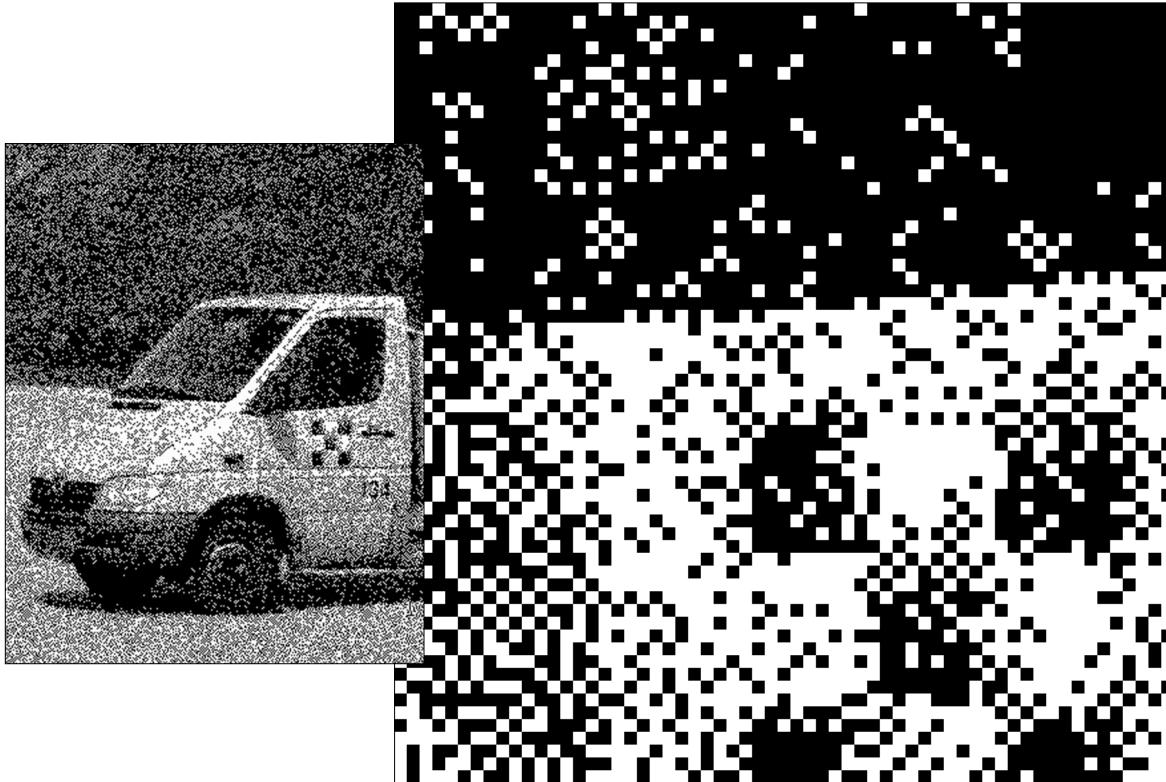
Шум (случаен цвят на пиксел)

- Интензитетът на пиксел определя вероятността да стане бял или черен

Особености

- Положителна: елиминира шаблонните артефакти
- Отрицателна: прекалено хаотична за човек щриховка

Пример

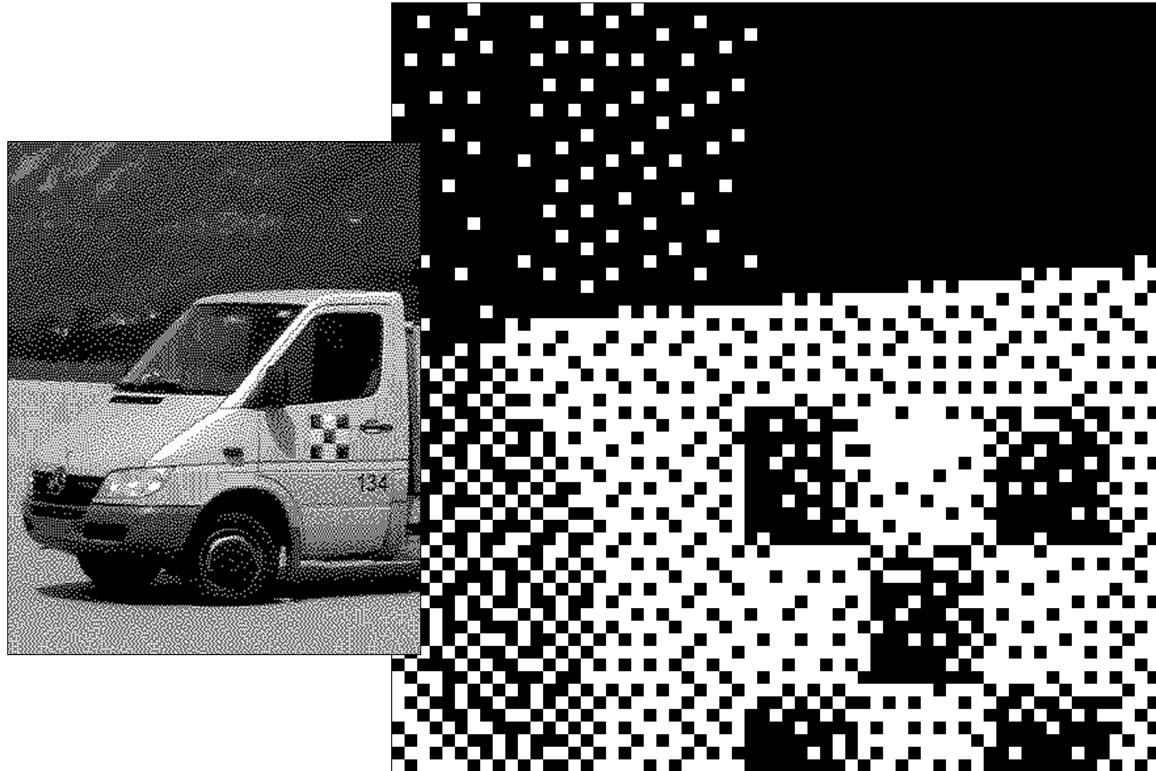

Разпространение на грешката

Основна идея

- След замяната на цвета на пиксел, се намира разликата до оригиналния цвят на пиксела
- Тази разлика се нарича „грешка“
- Грешката се разпределя из пикселите под и вдясно от този пиксел
- Най-известен алгоритъм е този на Флойд-Щайнберг

Пример

Предимства

- Пикселите са без шаблон и почти няма артефакти
- Детайлите са видими

Недостатъци

- Най-бавен метод за щриховане
(спрямо предишните три)

Алгоритъм на Флойд-Щайнберг

- Пикселите се обхождат надясно и надолу
- Интензитетът на пиксел се подменя с най-близкия допустим интензитет
- Разликата между двата интензитета („грешката“) се разпределя в пикселите под и вдясно от текущия пиксел

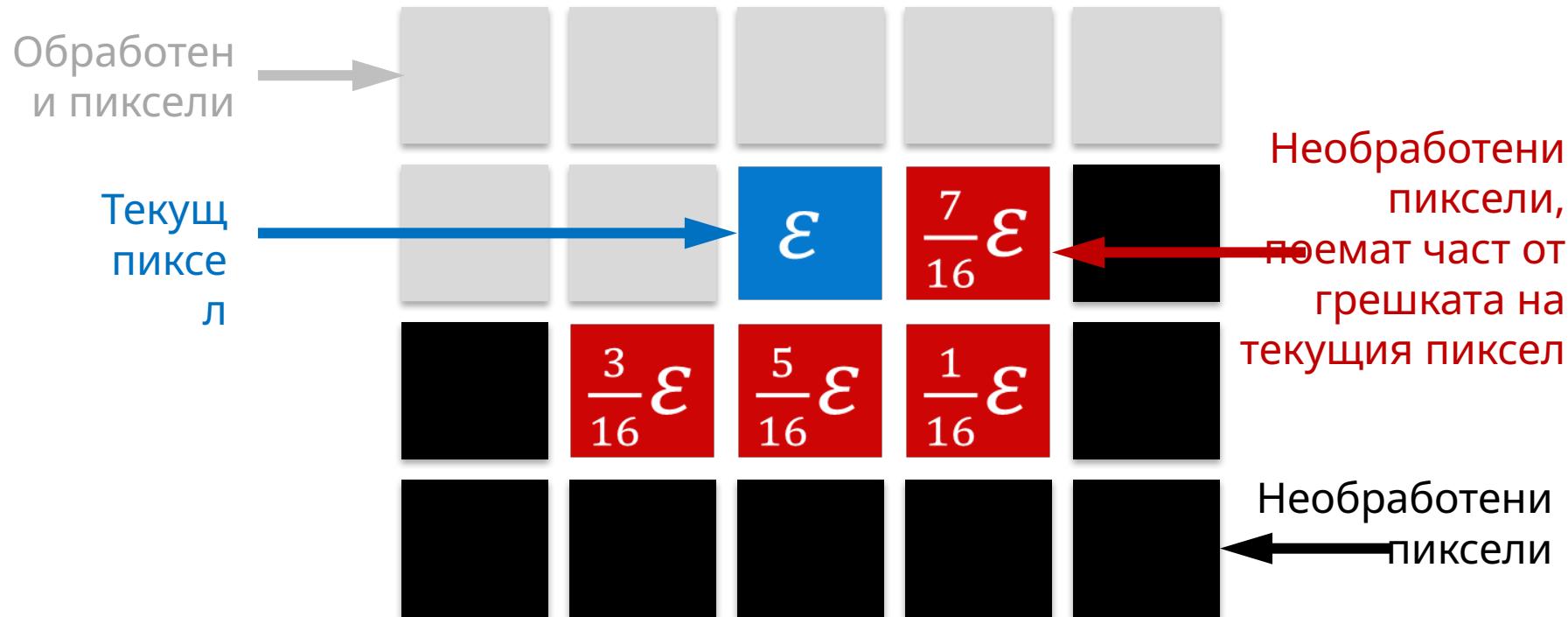
Разпределение на грешката

- Извършва се от проста схема

Ефект от разпределението

- Ако пиксел е станал по-светъл, отколкото е бил оригинално, за околните пиксели е по-вероятно да станат по-тъмни
- Разпределението на грешката е такова, че сумарната грешка от всички пиксели е почти нула

Ако грешката е ε , то схемата е:

Псевдокод

За всяко Y отгоре-надолу

За всяко Y отляво-надясно

- стар $\leftarrow$ пиксел(X,Y)
- нов $\leftarrow$ нов-интензитет(стар)
- ϵ $\leftarrow$ стар-нов
- пиксел(X,Y) $\leftarrow$ нов
- пиксел(X+1,Y) $+ =$ $7/16 * \epsilon$
- пиксел(X-1,Y+1) $+ =$ $3/16 * \epsilon$
- пиксел(X, Y+1) $+ =$ $5/16 * \epsilon$
- пиксел(X+1,Y+1) $+ =$ $1/16 * \epsilon$

Това е тире

А това – минус

Това също е тире

А на кого 2 точки, за
коментара, че двойният цикъл
е все по Y?

Шлифоване

Етимология

Шлифовам, шлайфам

- От немски schliff, schleif – изрязвам, шлайфам

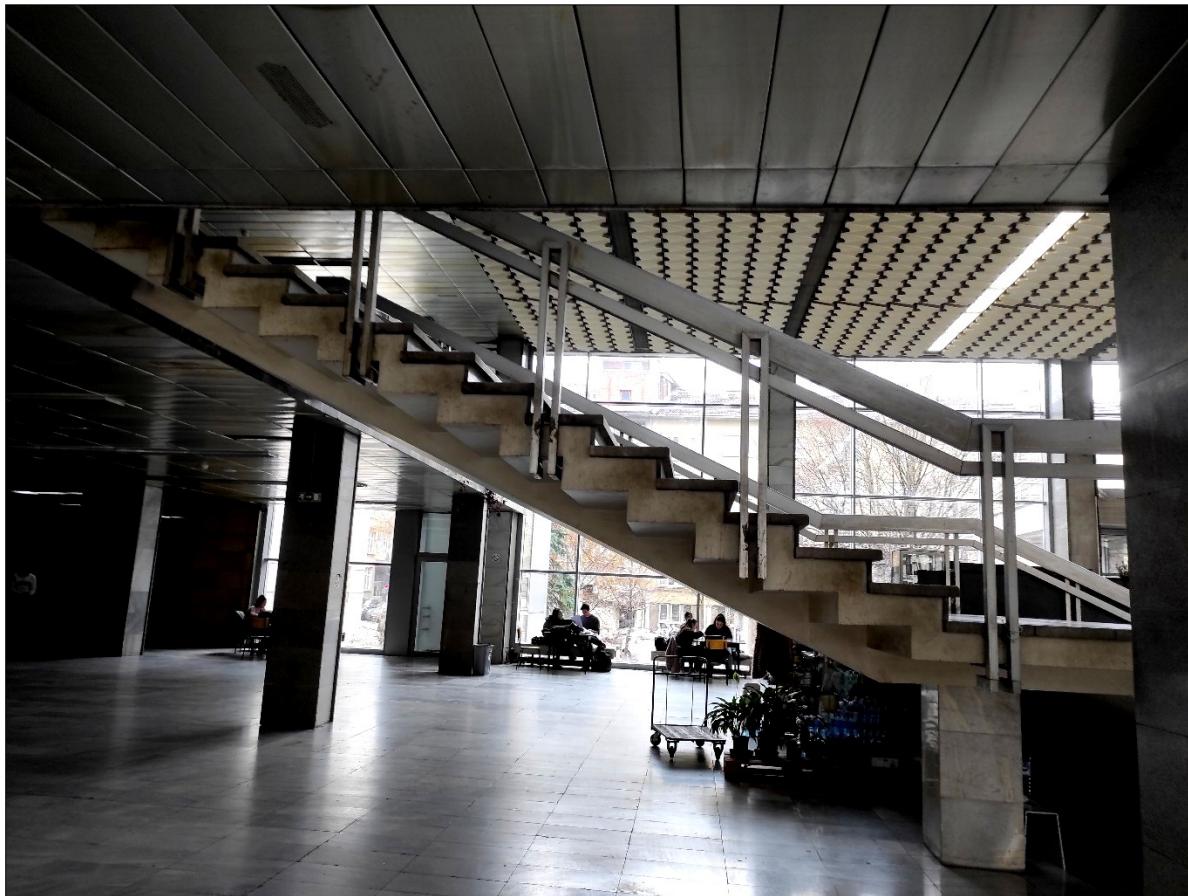
Обаче

- На английски: antialiasing
- В обработката на сигнали aliasing е дефект от дигита-лизацията или понижаването на честотата на сигнала

В компютърната графика

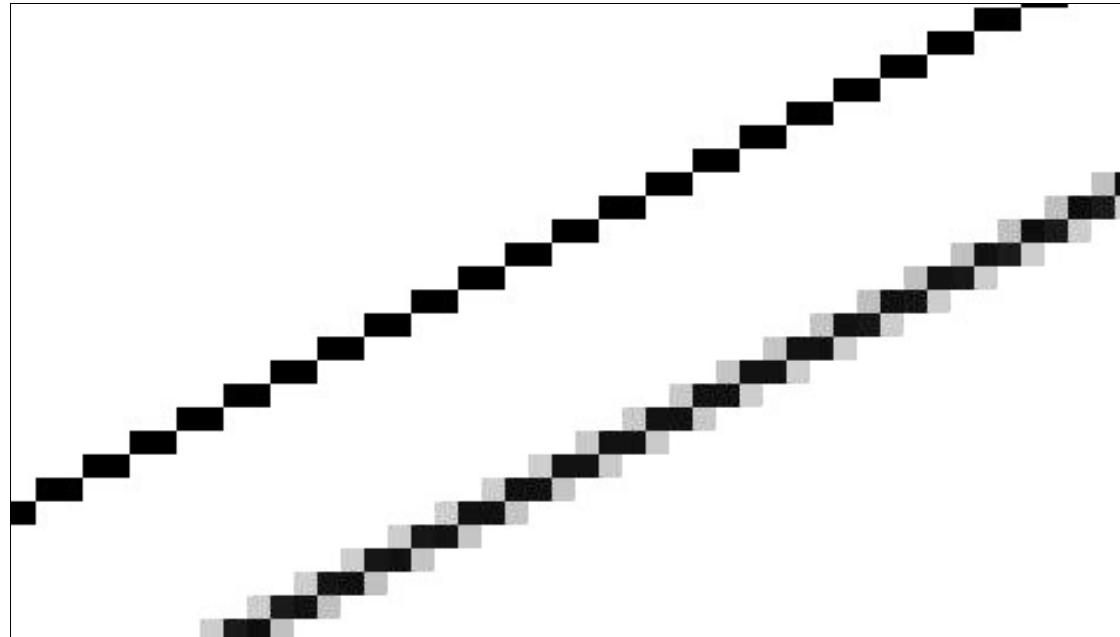
Проблеми в КГ

- При растеризация на почти всички примитиви (дори линиите и точките)
- Наклонените линии изглеждат „на стълбички“
- Извивките на буквите изглеждат „ръбести“

Снимка: Янина Банкова

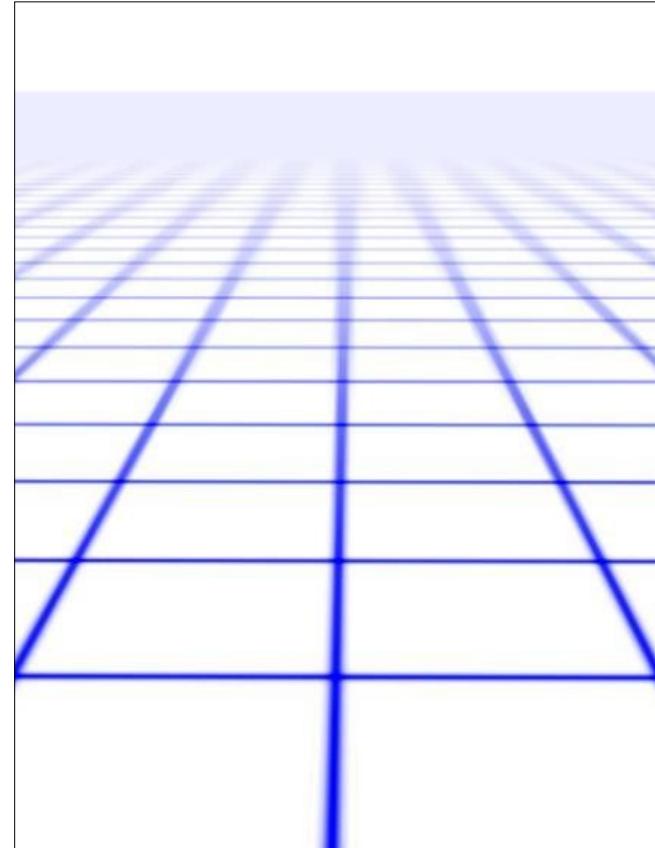
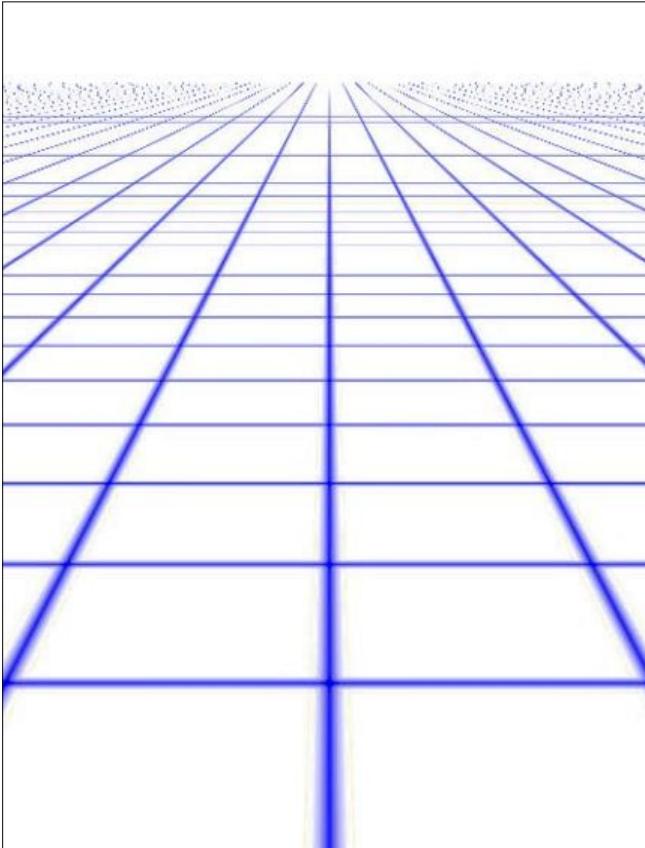
Изглаждане при линии

Изглаждане при символи

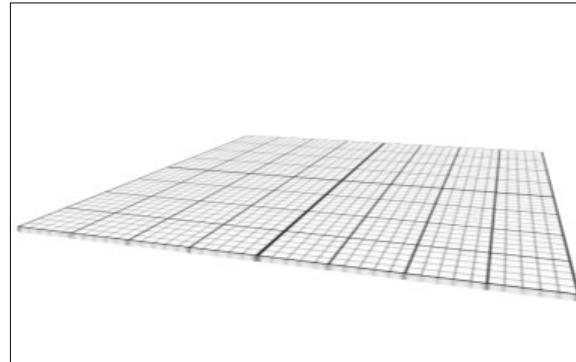

Заглаждане при текстури

На живо

- Демонстрация на текстура без и с изглаждане

Как се изглажда

Алгоритми за изглаждане

- Чрез работа на подпикселно ниво
- Чрез оценка на припокрита площ
- Чрез разстояние до примитива

В тази лекция

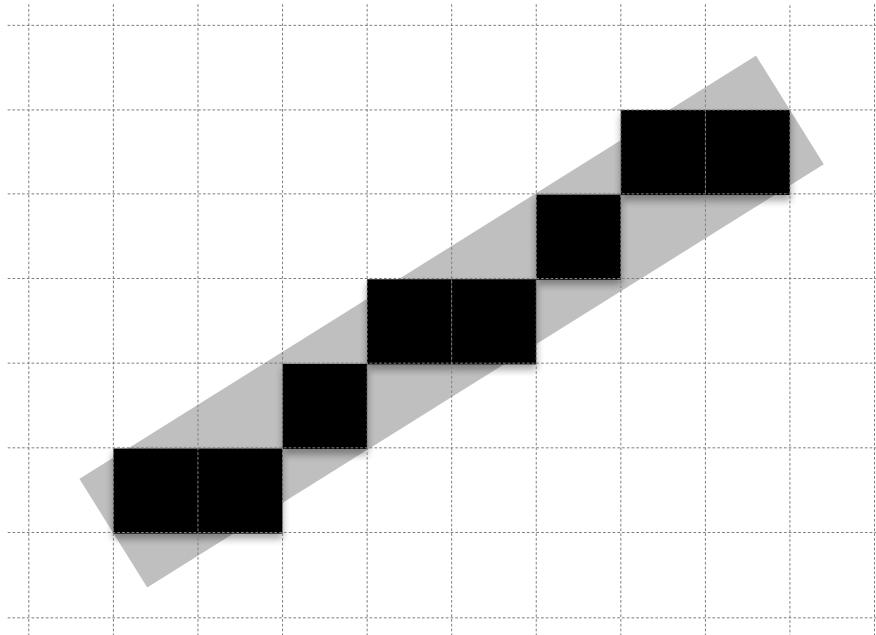
- Ще разгледаме първия алгоритъм
(останалите вижте в допълнителната литература (най-вече в [LUKI]))

Подпикселно ниво

Основна идея

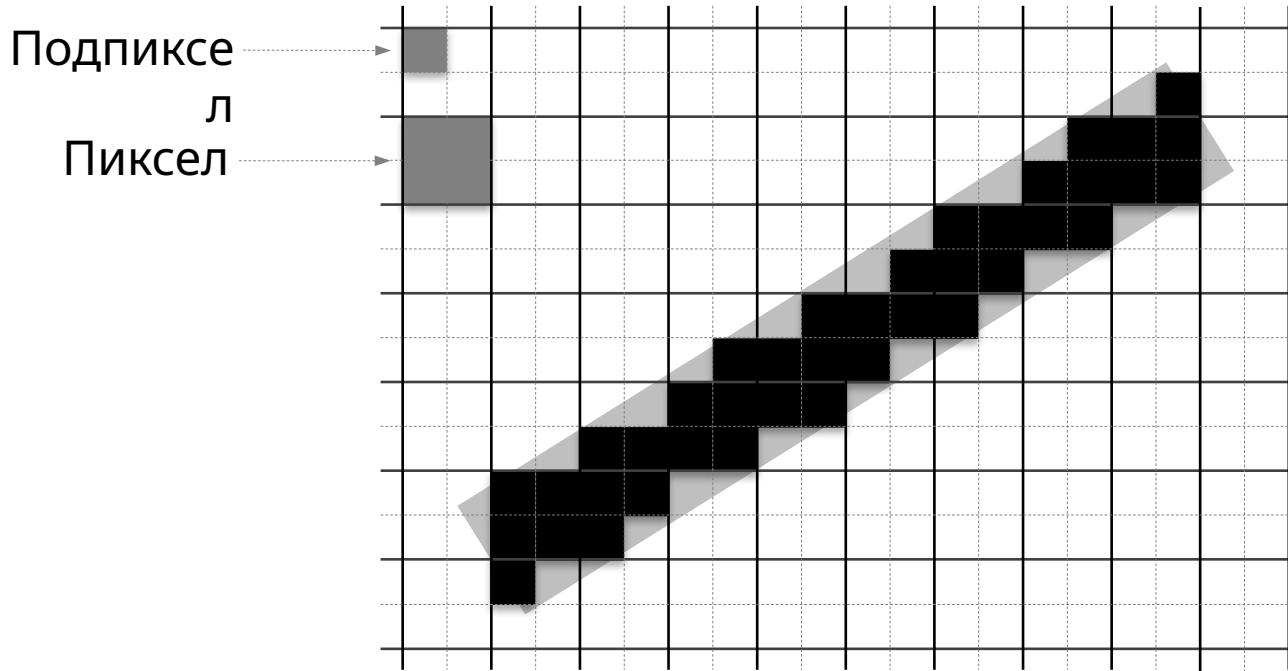
- Всеки пиксел се разбива на подпиксели (subpixels)
- Растеризирането се извършва с подпикселите
- Интензитетът на оригиналните пиксели се определя от броя бели и черни подпиксели

Растеризация на ниво пиксели

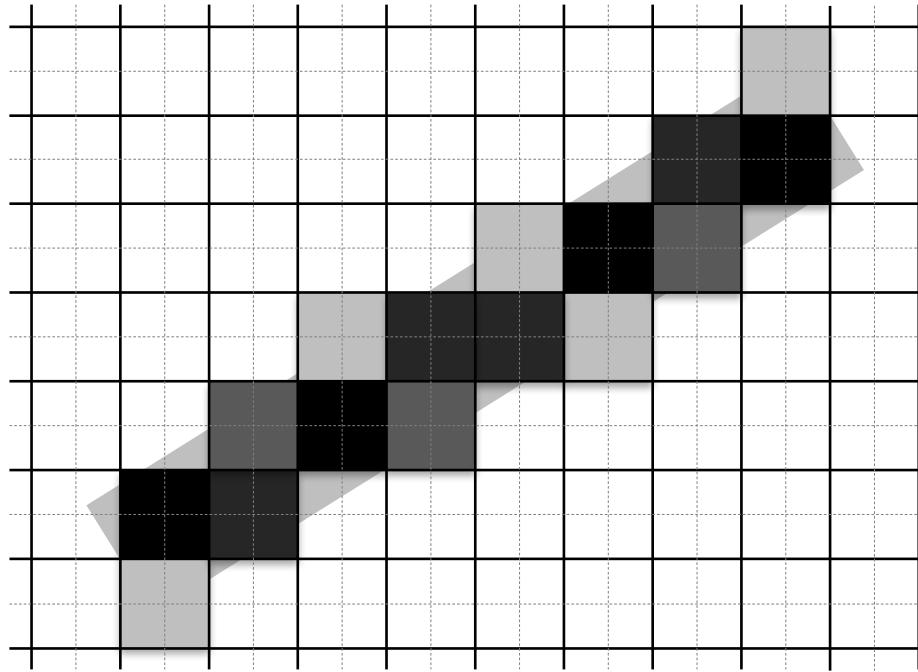
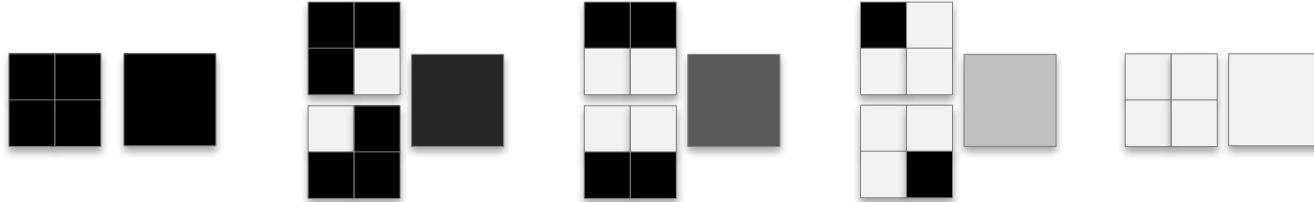

Растерилизация на ниво подпиксели

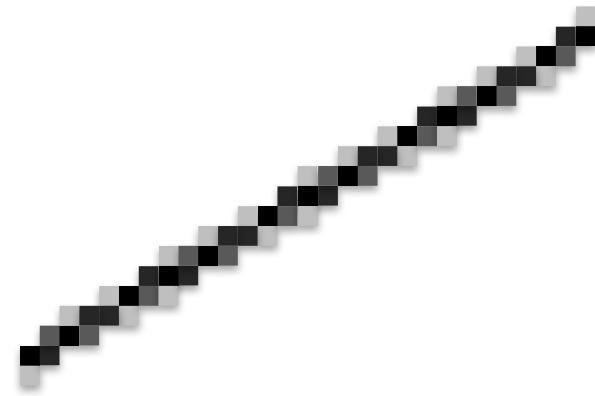
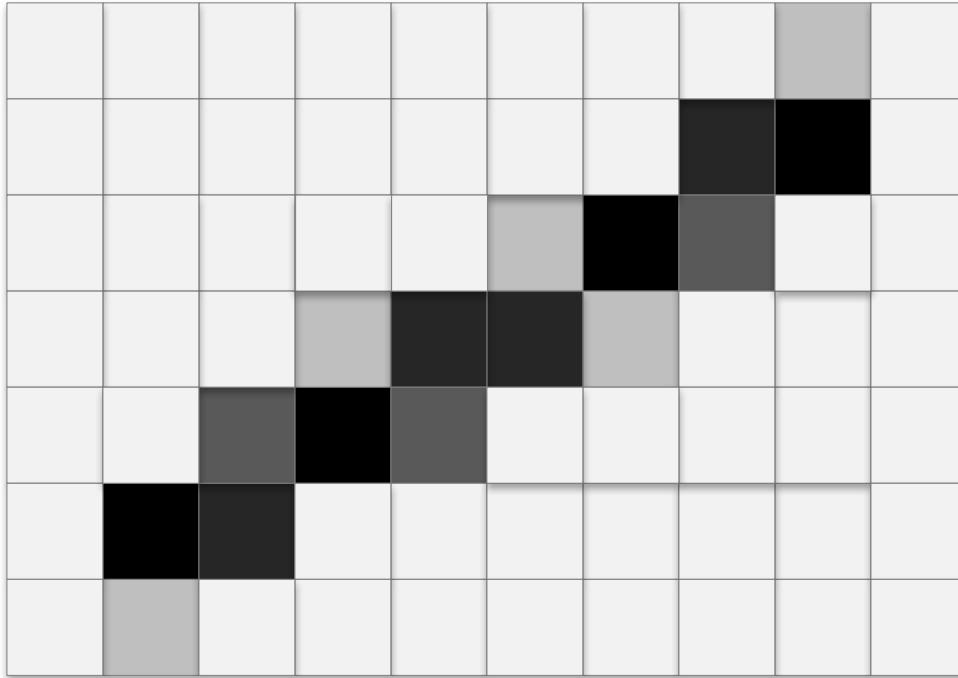
- Растериизира се линия с дебелина
- Един пиксел = 2×2 подпиксела

На ниво пиксели - 5 степени на сивост

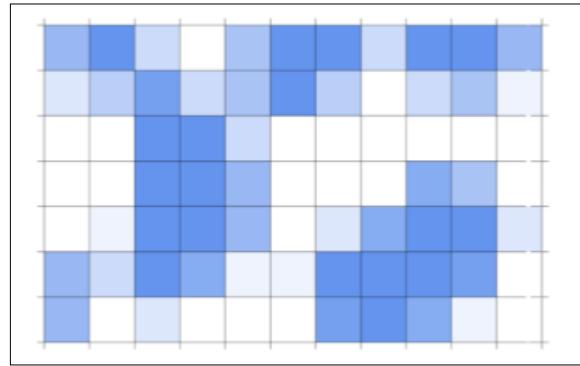

Краен резултат

Демонстрация

- Изглаждане с подпиксели 3×3

Въпроси?

Повече информация

LUKI   стр. 69-75

AGO2   стр. 48

KLAW   стр. 70-74, 87-89

SEAK   стр. 60-61, 165

А също и:

- Floyd-Steinberg Dithering
<http://research.cs.wisc.edu/graphics/Courses/559-s2004/docs/floyd-steinberg.pdf>

- Anti-Aliased Line Drawing

<http://courses.engr.illinois.edu/ece390/archive/archive-f2000/mp/mp4/anti.html>

Край